

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput X. Tametsi humana ratio, ex dictis Prolegom. 2. c. 6. locum post
authoritatem Scripturæ, Ecclesiæ SS. Patrum, habeat in Christiana morum
Theologia; locum habet ut ipsius autoritatis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

tate sanctitateque usque adeo deficere cepit, ut necesse fuerit SS. Pontifices in eam animadvertere, declarareque quod si eam fideles in praxi sequerentur, irreptura esset ingens christiana vite corruptela.

CAPUT X.

Tametsi humana ratio, ex dictis Prolegom. 2. c. 6. locum post auctoritatem Scripturæ, Ecclesiæ & SS. Patrum, habeat in Christiana morum Theologia; locum habet ut ipsius auctoritatis pedessequa, non ut domina; ut consequens, non ut antecedens: ideoque si casus per Scripturam, Traditionem, Ecclesiam, vel SS. Patrum doctrinam sit decisus, in contrarium non est audienda ratio purè humana, nec ob eam inflectenda Scripturæ, Ecclesiæ, vel SS. Patrum doctrina.

60 **A**SSERTIONEM hanc quoad omnem suam partem, multipliciter demonstravimus Prolegom. 1. c. 3. 4. 5. & 6. & Prolegom. 2. c. 6. 7. 12. 13. 14. 15. demonstrabimusque amplius capitibus sequentibus: ipsaque experientia quoad secundam & tertiam partem manifestam facit Deus; experientia utique tot perniciosarum, scandalosarumque opinionum, quæ in rebus ad conscientiam pertinentibus eo ipso irreperere cœperunt, quo tradi cœpit Theologia morum, ex sola ratione humana antecedente ut plurimum deprompta, inflexâ ad præscriptum ipsius sacrarum Litterarum, vel SS. Patrum doctrinâ. Ex hoc enim fonte, *modus opinandi irrepit (Ecclesiâ teste) alienus ab evangelica simplicitate, sanctorumque Patrum doctrina, quem si fideles in praxi sequerentur, ingens irreptura esset vita christiana corruptela.* Non est autem fons purus, unde profluit rivulus tam fœculentus; nec arbor bona, cujus fructus tam malus.

61 Nec mirum: tantæ namque sublimitatis est homo Christianus, tantæ proinde sublimitatis Theologia directiva morum hominis Christiani, ut tam sublimis scientiæ fons legitimus ac tutus esse nequeat ratio purè humana, maxime in hoc corruptæ naturæ statu, in quo nimis erratica est, quàm ut illius ductui committatur anima Christiana. Ipsius certè directionem illi committere præsci Patres & Majores nostri non sunt ausi; nec sine periculo hodie præsumitur, quod tot, tamque insignium Patrum, Majorumque nostrorum prudentia ausa non fuit præsumere.

62 Collige 1°. necessarium esse, ut Morales Doctores sacris Litteris & SS. Patribus impensius studeant, quàm scholasticis subtilitatibus; necessarium quoque, ut eorundem Patrum doctrinam christiana humilitate, simplicitate, modestiâ & prudentiâ præferant humanis suis rationibus. Quod si facerent, non tanta foret inter ipsos opinionum diversitas, nec tanta discordia, sed major uniformitas & concordia; quemadmodum olim fuit, quamdiù Majores

Tom. I.

nostri, absque tot scholasticis subtilitatibus, terminorumque intricacionibus, resolutiones suas Morales, non ex visa sibi ratione, sed ex sacrarum Litterarum, & SS. Patrum doctrina traditioneque depromperunt. Ex quo profectò fonte, Morales omnes resolutiones, jus divinum concernentes, depromi posse, suadetur ex Joan. 16. *Spiritus veritatis docebit vos omnem veritatem*; ex quo nimirum intelligimus Spiritum sanctum per Scripturas, Apostolos, & sanctos Doctores, seu Deiloquos Patres, docuisse nos omnem (saltem divini juris) veritatem; omnem (inquam) æquè in materia morum, quàm in materia fidei: quod non esset, nisi omnis hujusmodi veritas ex sacris Litteris, & sanctis Patribus erui posset.

Collige 2°. auctoritatem illorum Doctorum (quàmlibet multorum) qui Morales suas resolutiones (præsertim jus divinum concernentes) magis ex humana ratione antecedente, quàm ex sacrarum Litterarum, & SS. Patrum auctoritate derivant, non satis habere ponderis ad faciendam practicam securamque probabilitatem; eo quòd eorum suspecta non possit non esse auctoritas & doctrina; quæ non est ex legitimo, securoque fonte deprompta, sed ex fonte suspecto erraticoque; cujusmodi esse (præsertim in Moralibus, jus divinum concernentibus) rationem purè humanam, documenta Scripturæ, & SS. Patrum antecedentem, nec se illis, sed illa sibi accomodantem, totis duobus præcedentibus Prolegomenis est demonstratum, ipsisque etiam sacris Oraculis, Patrum documentis, innumeris experimentis, & judicio totius antiquitatis comprobatum.

Et confirmatur 1°. quia illorum suspecta non potest non esse auctoritas & doctrina, qui Theologicæ veritatis profus invertunt ordinem (prout constat ex dictis Prolegom. 2. c. 15.) cum ex inverso veritatis ordine multiplex in scientiis tradendis falsitas & error non possit non sequi, prout ibidem ostensum est.

Confirmatur 2°. quia in judicio forensi, ubi de solis rebus temporalibus agitur, eorum merito suspectum est testimonium, quorum vel una in testificando falsitas convincitur: multò ergo magis in judicio animarum, ubi de salute æterna agitur, eorum merito suspecta est auctoritas & doctrina, quæ in multis convincitur esse falsa; præsertim ex voluntario defectu, liberioris utique usus ac præfidentia rationis humanæ. Talis verò convincitur doctrina Moralis, quæ in rebus salutem æternam divinasque leges concernentibus, magis nititur humanâ ratione, documenta Scripturæ sanctorumque Patrum antecedente, quàm documentis illis; cum moderatus humanæ rationis usus esse debeat consequens, non antecedens documenta illa, ut sæpius est demonstratum; ex liberiorique humanæ rationis usu, præsertim in rebus tanti momenti, multiplex falsitas & error nequeat non sequi, nec possit in multis non esse falsa doctrina, quæ dirigitur tam fallibili regulâ, tamque insufficiente ad mores

K 2

hominum (præsertim Christianorum) sine multiplici errore dirigendos, prout experientia sæpius exhibita manifestat.

66 3°. Quia Doctorum illorum autoritas non potest non esse suspecta, quorum Moralis magis est adinventionis novæ, quam traditionis antiquæ (cum ex dictis c. 8. hujusmodi doctrina non videatur verè christiana; experiètiæque constet, eos passim Doctores, qui Moralem hujusmodi tradiderunt, alienam tradidisse à SS. Patrum doctrina, atque ab Evangelicis regulis c. 2. exhibitis, nec eam tradidisse, quæ præ se ferret pietatem, sanctitatem, sublimitatemque Moralis Christianæ;) sed doctrina illa magis est adinventionis novæ, quam traditionis antiquæ, quæ magis nititur humanâ ratione antecedente, quam sacrarum Litterarum, & SS. Patrum auctoritate: doctrina namque Moralis antiquæ traditionis, deprompta non fuit ex humana ratione antecedente, sed ex sacrarum Litterarum & SS. Patrum auctoritate, prout ostendimus Prolegom. 1. c. 7.

67 4°. Quia Doctorum illorum autoritas & doctrina non potest non esse suspecta, qui errant in principiis doctrinæ. Errant autem in principiis Moralis Christianæ, qui magis eam fundant in humana ratione antecedente, quam in sacrarum Litterarum, & SS. Patrum auctoritate. Errant enim in principiis, non solum assumptentes ut principium quod non est principium, sed & assumptentes ut antecedens, quod esse non potest nisi consequens; ut primarium, quod non potest esse nisi secundarium (prout humana ratio in Theologicis, ex dictis Proleg. 1. c. 4. §. 6. & Proleg. 2. c. 7.) Hoc autem faciunt, qui Moralem Christianam magis fundant in humana ratione antecedente, quam in sacris Litteris, vel SS. Patrum auctoritate; cum oppositum postulet ordo principiorum Theologicorum, ut vidimus locis citatis.

CAPUT XI.

Legitima non est S. Scriptura, vel sanctorum Patrum expositio, per humanam rationem antecedentem.

68 PRIMò quia sic exponentes, principiorum Theologicorum, ac per consequens Theologicæ veritatis ordinem invertunt, ancillamque & pedissequam faciunt antecedere dominam. Ex dictis enim Prolegom. 1. c. 4. humana ratio se habet ad auctoritatem Scripturæ & SS. Patrum, ut ancilla ad dominam, atque adeò flecti adaptarique debet ad præscriptum istius auctoritatis; non flectere adaptareque, sive exponere auctoritatem ad præscriptum suum; quod proinde dum facit, ancilla dominam antecedit, ancillæque suæ domina fit pedissequa.

69 2°. Judicium de vero genuinoque sensu Scripturæ, vel Patrum, non est à ratione nostra purè humana petendum, sed ex contextu circumstantiisque sermonis, vel etiam (quod

ad Scripturam attinet) ex aliis documentis divinæ revelationis (cujusmodi sunt Ecclesiæ sensus, sanctorumque Patrum consensus) ex quibus appareat sensum illum à Spiritu sancto esse intentum, sive interim sensum illum humana ratio capiat, sive non. Quod enim non capis, quod non vides, animosa firmat fides, in cuius obsequium captivare oportet intellectum.

3°. Quia alioqui omnis Scripturæ sacræ auctoritas enervaretur (& idem est proportionaliter de auctoritate SS. Patrum) dum enim rationi, Domino Expositori visæ, proprius non probaretur sensus Scripturæ, ipsi transire liceret ad improprium (dicendo proprium sensum esse absurdum, pro absurdo utique reputando quodcumque visæ sibi rationi contrarium) dumque sensus non probaretur universalis (quàmlibet universalibus Scripturæ verbis expressus) coarctare illum liceret ad sensum particularem, suggestum per visam sibi rationem. Sicque nihil esset in sacris Litteris ita manifestum, quod pro visa cuique ratione non esset facillimum glossare, triticque & subtilitatibus scholasticis eludere; negando id esse contra Scripturam; utpote quam diceret pro visa sibi ratione intelligendam. At hoc meritò redarguit Albertus de Albertis supra Prolegom. 1. c. §. tum quia sic exponens Scripturam & Patres, non exponit ut sapiunt, sed ut ipse sapit. Tum quia hoc non est credere Scripturis & Patribus, sed phantasiis suis; iisque Scripturas & Patres subjicere, cum iis quos redarguit Augustinus 32. contra Faustum 19. dicens: *Videtis id vos agere, ut omnis de medio Scripturarum auferatur auctoritas, & suis cuique animus auctor sit, quid in quacumque Scriptura probeat, quid improbet; id est, ut non auctoritati Scripturarum subjiciatur ad fidem, sed sibi Scripturas ipse subjiciat.*

4°. Visæ cuique rationi, privatoque spiritui taliter subjiciendo accommodandoque Scripturam, via pânditur fidei Novatoribus, ad omnem hæresim, morumque Novatoribus, ad omnem divinæ legis relaxationem, ac dulcia quæque pollicenda, cum iis quos Hieronymus contra Jovin. infimulat, dicens: *Pseudo-propheta semper dulcia pollicentur.* Enimverò hæc viâ omnis hæcenus christianæ disciplinæ relaxatio est introducta, sicut & eadem viâ Arriani, Sabelliani, Eurychiani, Nestoriani, Sacramentarii, alique hæretici suas hæreses invexerunt. Siquidem Arriani nimium auscultantes humanam rationem suam, cum expressam in Scriptura naturam divinam viderent unitatem, nec caperent quomodo, cum unitate ista, Personarum consisteret Trinitas, paribus Scripturæ testimoniis expressa, posteriora ista testimonia, pro visa sibi ratione, ad sensum improprium detorquentes, Trinitatis mysterium sustulerunt. Sabelliani e contra Trinitatem secundum posteriora testimonia recipientes, nec capientes quomodo naturam unitas cum Personarum Trinitate consisteret, pro visa sibi ratione tres Deos, uti tres Personas, asseruerunt.